

Урок 3

Тема. Причини деградації й переродження Скруджа як наслідок осмислення свого життя

Мета:

- розкрити причини деградації та мотиви переродження Скруджа;
- вдосконалювати навички характеристики літературного героя;
- розвивати образне та асоціативне мислення учнів, уміння робити висновки;
- виховувати морально-вольові якості учнів (доброту, щирість, щедрість, людяність), негативне ставлення до скнарості та жадібності.

Обладнання: малюнки, схеми, буктрейлер «Потяг життя», аудіозаписи пісень, паперові терези, тексти твору, мультимедійна презентація, буклети «Що робить людину щасливою?», мультимедійна презентація уроку, плакат для рефлексії, фотографії учнів.

Тип уроку: комбінований

Проблемне питання: Що робить людину щасливою?

Епіграф: Не гроші роблять людину щасливою, а людяність.

Ч. Діккенс

Хід уроку

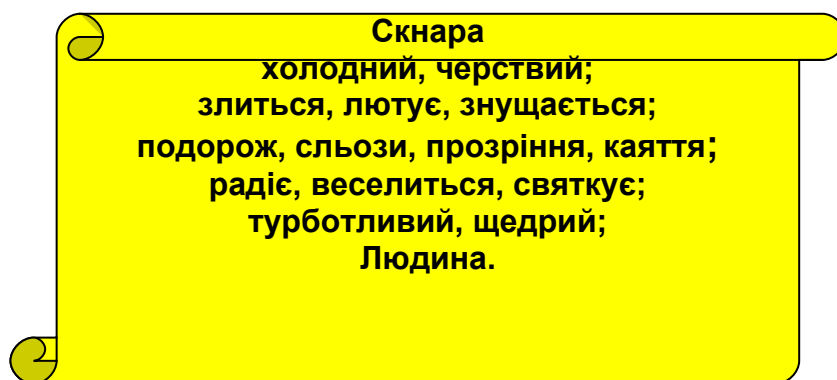
I. Організаційний момент. Актуалізація опорних знань.

1. Криголам «Посмішка»

2. Перевірка домашнього завдання.

а) розповідь учнів «Що означає Різдво для моєї родини...» (слайд 1)

б) зачитування діаманти на тему «Скрудж» (слайд 2)

II. Мотивація навчальної діяльності

Буктрейлер «Потяг життя»

(СЛАЙД 1) *Життя як подорож потягом...*

(СЛАЙД 2) *Декому ця подорож нагадує коротку прогулянку. Для когось це складний і довгий шлях...*

(СЛАЙД 3) *На деяких станціях нас чекають приємні сюрпризи. На інших - тільки глибока туга ...*

(СЛАЙД 4) Одні під час подорожі тільки бідкаються на долю. Інші завжди готові допомогти, якщо комусь потрібна їх підтримка.

(СЛАЙД 5) Одні, вийшовши з поїзда, назавжди забувають про своїх попутників ... Інші входять. І їдуть поруч з нами всю дорогу ...

(СЛАЙД 6) Нічого страшного ... Адже це тільки дорога, повна сподівань і мрій, розчарувань і втрат ...

(СЛАЙД 7) Може статися, що в дорозі хтось з близьких оступиться і йому знадобляться наше співчуття і розуміння.

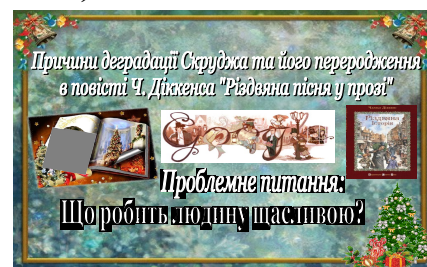
(СЛАЙД 8) Помилитися, оступитися можемо і ми самі ... Але завжди хтось знайдеться і буде поруч, і нас зрозуміє.

(СЛАЙД 9) Давайте ж і ми постараємося зрозуміти своїх дорогих людей, і нехай кожен шукає в них тільки гарне.

(СЛАЙД 10) Адже найбільша таємниця цієї подорожі в тому, що немає зворотного квитка ... Але слід пам'ятати, що життя може дати другий шанс ...

III. Повідомлення теми та очікуваних результатів (слайд 3)

Такий другий шанс життя дає Скруджу, головному герою повісті Ч.Діккенса «Різдвяна пісня у прозі». Сьогодні я пропоную вам відвідати потяг життя Скруджа і довідатися, що це був за шанс та чи використав його герой.

Отже, тема нашого уроку: «Причини деградації Скруджа та його переродження як наслідок осмислення свого життя.» (запис у зошити)

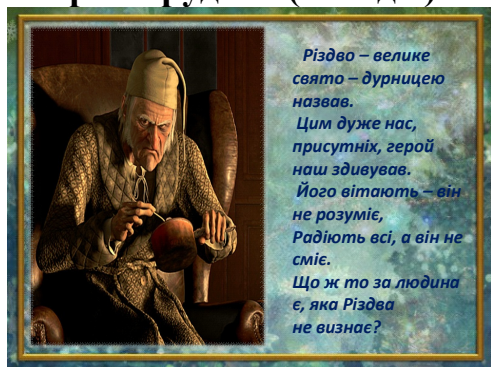
Демонстрація рекламного буклета «Диво Різдва» (слайд 4)

Кожна дитина приходить у цей світ доброю, адже людина – творіння Боже, а Бог – це добро. Чому у світі так багато злих, недобрих людей? Чому добра від народження людина стає злою, безсердечною особою і чи здатна вона змінитися? Що робить людину щасливою?

На ці питання можна дати відповідь тільки тоді, коли ви уважно прочитаєте повість Ч. Діккенса «Різдвяна пісня в прозі».

IV. Сприйняття й засвоєння учнями навчального матеріалу

1. Гра «Ерудит» (слайд 5)

Різдво – велике свято – дурницею назвав,

Цим дуже всіх присутніх

Герой наш здивував.

Його вітають – він не розуміє.

Радіють всі, а він не сміє.

Що ж то за людина є,

Яка Різдво не визнає?

- Так, це головний герой повісті – Скрудж

2. Робота в групах (слайд 6)

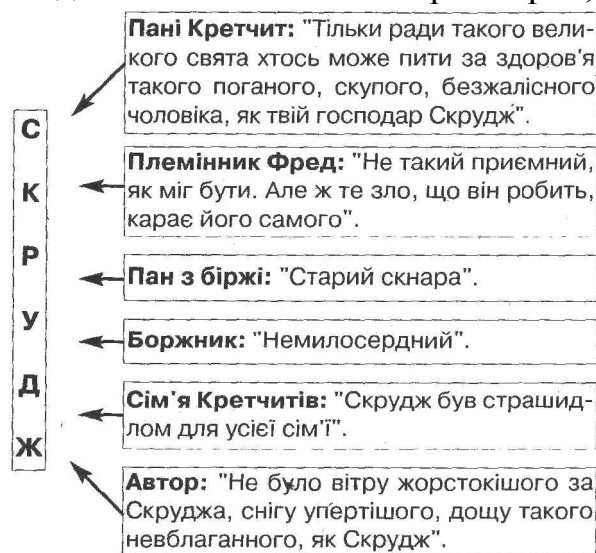
1 група. Який Скрудж насправді? Знайдіть і зачитайте портрет. Зробіть висновок.

2 група. Які відомі вам художні засоби використав автор у цьому уривку?

(Автор використовує порівняння: кліщ, слимак, кремінь; метафори: голос скрипів, холодний іній лежав на голові...)

3 група. Зверніть увагу на схеми, які є на партах. Як до Скруджа ставляться оточуючі?

Чому? (Усі герої вважали Скруджа поганою, скупю, безжалісною людиною. Навіть сам автор говорив, що ...)

- Як бачите, ніяких позитивних емоцій Скрудж ні у кого не викликав.
- Хто винен у тому, що сталося з героєм? (Тільки сам).
- Подумайте, у чому криється причина душевного холоду Скруджа? (У дитинстві хлопчик був позбавлений батьківського тепла, піклування, родинного кола. Він був дуже самотнім, тому неначе справді охолов.)
- Що стало для нього головним у житті? (Гроші)
- Чи вважає він себе щасливою людиною, адже у нього є те, про що він мріє? (Так)

Учитель. Можливо, ми з вами знайшли відповідь на наше питання: «Гроші роблять людину щасливою»?.

3. Прийом «Обери позицію» (павутинка дискусії) (слайд 7)

Візьміть кольорові папірці, надпишіть на ньому своє ім'я. На яку сторону терезів ви віддаєте свій голос? Аргументуйте свій вибір. Я теж обираю варіант «Так» і не розумію вас, більшість. Переконайте мене, що в світі є речі, дорожчі за гроші.

За гроші можна купити книги,
але не знання
За гроші можна купити ліжко, але
не сон
За гроші можна купити ліки, але
не здоров'я
За гроші можна купити годинник,
але не час.

- Можливо, гроші взагалі не потрібні людині? Навіщо людині гроші? (Гроші дають людині свободу вибору. Вона сама може вирішити, яким чином ними розпоряджатиметься; просто жити заради накопичення чи допомагати іншим, підвищувати культурний рівень, здобувати освіту, зміцнювати здоров'я.)
- Чи можемо ми сказати, що Скрудж помилявся, коли вважав, що тільки гроші принесуть йому щастя? (Так)
- Чи знайшли ми відповідь на питання? (Ні)

4. Колективне складання схеми «Ланцюжок помилок Скруджа»

- Які помилки він зробив у своєму житті?
- Давайте разом з вами з'ясуємо це питання і складемо схему «Ланцюжок помилок Скруджа» (слайд 8)

(На екрані поступово
вибудовується « ланцюжок»)

1. Що для Скруджа було найголовнішим? (Гроші)
- Чи приносили вони йому щастя? (Ні. «Один, як перст на всьому білому світі» - такий сумний висновок минулого.)
Отже, перша помилка Скруджа – надмірна любов до грошей.
2. Як поведився Скрудж з грошиками? Наведіть приклади. (Економив на всьому і на всіх, нічого не дозволяв навіть собі.)
Отже, друга помилка Скруджа – жадібність.
3. Чи правильне моє твердження: “Скрудж хоч і жадібний, але перед Різдом завжди допомагав бідним, давав гроші тим, хто просить” (Ні)
- Як він ставиться до оточуючих? (Байдуже)
- Отже, третя помилка Скруджа – байдуже ставлення до оточуючих.
4. Племянник Скруджа Фред сказав: “Але ж те зло, що він робить, карає його самого”. Чи погоджуєтесь ви з цим?
Отже, четверта помилка Скруджа – жорстокість.
5. Є в повісті люди, яких Скрудж любив? (Ні)
-Чи були у нього друзі, кохана? (Не було, бо він їх зрадив)
Отже, п'ята помилка нашого героя – зрада друзів, коханої дівчини.
6. Скруджа можна назвати щасливою людиною? (Ні. Він багатий, але самотній)

Ви побачили шлях Скруджа до самотності.
Я сподіваюсь, що в своєму житті ви ніколи не підете цим шляхом.

Учитель. Втрата людських почуттів привела до деградації. Це нове для вас слово. Занотуйте його у словничок, запишіть у зошит.

5. Словникова робота (слайд 9)

Деградація – рух назад, занепад

- Чи можемо ми сказати, що Скрудж деградував?

Висновок. Отже, автор у творі намагався пояснити походження зла. Скрудж став скнарою, тому що все своє життя присвятив накопиченню грошей. Він замкнув свою душу. Але письменник вірив у добро, вірив, що людина може змінитися. І Скрудж не залишається злим і жорстоким. Він перероджується.

Переродження – оновлення, зміни.

6. Чарівний елемент на уроці

- Чи знайшов Скрудж вихід? Якщо знайшов, то яким був його перший крок до мрії? (Скрудж вирішив робити людям добро.) (слайд 10)

- Дід Мороз і Санта Клаус не змогли бути присутніми на нашому уроці, але вони принесли різдвяне деревце та іграшки. Щоб прикрасити нашу ялиночку, треба назвати, які добрі справи робив Скрудж? (Учні перераховують добрі справи Скруджа.)

НОВИЙ СКРУДЖ

V. Закріплення вивченого матеріалу

1. Робота в групах (слайд 11)

1 група: Малюнки – асоціації. Виберіть лише одну річ, яка символізувала б, як у байці, алегоричний образ Скруджа. Зробіть висновок. (Якби нам треба було написати байку про Скруджа, ми зобразили б його рослиною. Алегоричний образ Скруджа – будяк. Стебло з колючками означає його деградацію, а квітка – переродження.)

2 група: «Скласти пазли». Із пазлів, на яких написані слова, скласти нещасливе і щасливе серце Скруджа. Пояснити причини вибору слів.

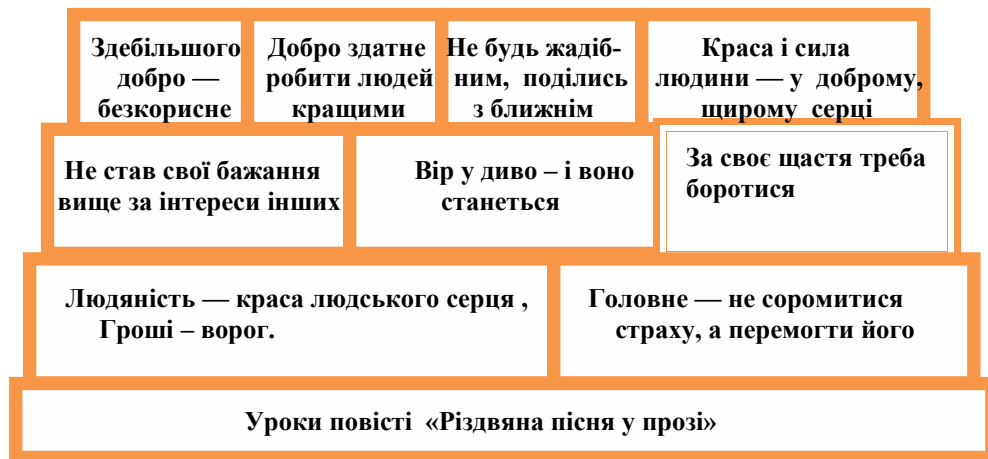

(Ось яким було нещасливе серце героя, коли в ньому панували жорстокість, жадібність, злість, байдужість, бездушність. Скам'яніле від душевного холоду, воно було здатне лише на вияв негативних рис. Під впливом різдвяної подорожі серце змінилося, воно розтануло, почервоніло.

Такі риси як добро, милосердя, щедрість, співчуття, людяність, любов допомогли йому стати щасливим.) (слайд 12)

- Ось які дива відбулися різдвяної ночі. То ж які уроки повісті?

3 група: Технологія «Цеглинка». Складіть і запишіть повчальні уроки повісті «Різдвяна пісня в прозі»

VI. Підсумки уроку

Учитель.

Завдяки Різдвяним Духам герой зрозумів свої помилки, він змінився. Скрудж став щасливою людиною. Повернемося до нашого питання. Так що ж робить людину щасливою? (слайд 13)

Розшифруйте надпис і ви дізнаєтеся, як сказав про це автор твору. («Не гроші роблять людину щасливою, а людяність») (слайд 14)

Скрудж дійсно став людяним. Можливо, він купив цю рису за гроші? (Ні).

1. Метод «Припущення на основі зорових образів». Подивіться на образи на слайді, подумайте та поясніть, що можна подарувати людям, не маючи грошей, щоб зробити їх щасливими. (слайд 15)

- безмежне небо та загадкові зорі
(щоб вірити у мрії та намагатися їх здійснити);
- яскраве сонце (щоб на душі було тепло і радісно);
- барвиста веселка (щоб вона розфарбовувала своїми кольорами сірі думки);
- щира посмішка (щоб ніколи не було смутку та горя);

- чарівна музика (щоб підняти настрій);
- безмежна любов (щоб вона зігрівала серце протягом всього життя).

2. Прийом «Обери позицію»

- Чи змінилися ваші міркування? Поясніть свою позицію.

Учитель. Діккенс назвав «Різдвяну пісню в прозі» «повістю про переродження людини, яка понад усе цінувала дзвін монет».

Скрудж зумів стати щасливою людиною, бо зумів змінитися. Пам'ятайте, людина завжди може змінитися. Тож поспішайте самі творити добро і вірте в те, що все і всі зміняться на краще, обов'язково у різдвяну ніч.

3. Рефлексія «Потяг життя класу»

Ось і закінчилась наша подорож зі Скруджем. А тепер давайте сядемо на власний потяг життя. Перед вами на дошці потяг з вагонами. На кожному з вагонів ви бачите життєві цінності людини. Всі вони, безумовно, важливі. Оберіть, будь- ласка той вагон, який для вас найважливіший та наклейте свою фотографію.

4. Оцінювання діяльності учнів

VIII. Домашнє завдання (слайд 16)

Написати фанфік «Яким ви бачите життя Скруджа після Різдва».

Скласти запитання до вікторини за текстом повісті «Різдвяна пісня в прозі»

Заключне слово вчителя (слайд 17)

Робіть добро.
Не ждіть від того слави,
не ждіть багатства,
звань чи похвали.

Робіть добро.
Непоказно, буденно.
Це принесе найвищу з нагород –
ні з чим не порівняне відчуття,
що ти живеш не марно на цьому світі.
В. Крищенко